

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1632

Vragen van het lid **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA) aan de minister voor Jeugd en Gezin over *tienermoeders in de Limburgse regio Parkstad*. (Ingezonden 21 december 2009)

1 Hebt u kennisgenomen van het artikel «Geen ongelukje bij het vrijen»?¹

2 Bent u bekend met de cijfers van het jaarlijkse onderzoek «Kinderen in tel», waaruit blijkt dat in de Limburgse regio Parkstad procentueel veel meer tienermoeders wonen dan in de rest van Nederland?

3 Herinnert u zich dat u niet afwijzend stond, bij de behandeling van de initiatiefnota «Gezin boven tehuis», om pleegzorg te bieden aan tienermoeders met hun baby?

4 Deelt u de mening dat het project dat beschreven wordt in het krantenartikel en zich richt op scholing en werk voor zelfstandig wonende tienermoeders, niet voldoende zal zijn voor een aantal zeer jonge tienermoeders, met name de meisjes die zelf uit een problematische gezinssituatie komen en zelf weinig liefde hebben gehad?

5 Hoeveel procent van de kindjes van minderjarige tienermoeders is op dit moment uit huis geplaatst in een pleeggezin of instelling?

6 Hoe groot acht u de kans dat deze op zeer jonge leeftijd uithuis geplaatste kindjes nog ooit teruggaan naar de moeder, zeker in het licht van de wetswijziging rondom kinderbeschermingsmaatregelen die nu in behandeling is en waarin u voorstel om een pleegplaatsing eerder definitief te maken dan nu het geval is?

7 Deelt u de mening dat een succesvolle hereniging met de moeder bemoeilijk wordt als het kind in de hechtingsfase niet bij de moeder woont?

8 Bent u bereid in Parkstad een pilot te starten of te faciliteren, waarbij tienermoeders samen met hun kindje in een pleeggezin opgenomen kunnen worden en waar het doel is dat de tienermoeder haar school afmaakt, maar vooral geleerd wordt de verantwoording te dragen die hoort bij het moederschap en na bijvoorbeeld twee jaren zelfstandig kan gaan wonen met haar kind, waarom wel of niet?

¹ Limburgs Dagblad, 14 november 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Rouvoet** (Jeugd en Gezin) (ontvangen 16 februari 2010)

1 Ja.

2 Ja.

3 Ja. In bepaalde gevallen is pleegzorg een oplossing voor de opvang van tienermoeders met een kind. Ik steun daarom het pleidooi van uw Kamer om deze vorm van zorg voor deze doelgroep nadrukkelijk te overwegen. Het is overigens aan bureau jeugdzorg om vast te stellen in welke mate er sprake is van opvoed- en opgroei-problematiek en/of psychiatrische problematiek bij de moeder en/of het kind. Bureau jeugdzorg stelt de indicatie en bekijkt wat de beste zorgvorm is voor de problematiek. Als pleegzorg de beste oplossing biedt, heeft dat in de regel de voorkeur boven residentiële zorg. Aangezien in de praktijk pleegzorg voor tienermoeders met hun kind op bezwaren blijkt te stuiten, is een onderzoek naar de mogelijkheden gesubsidieerd uit het «subsidieplafond tienerouders»¹. De middelen voor dit subsidieplafond zijn ter beschikking gekomen als gevolg van het amendement (31 474 XVI, nr. 7) van Kamerlid

Wiegman-Van Meppelen Scheppink (ChristenUnie).

4

Ja. Omdat niet iedere tienermoeder in staat is om, eventueel met wat hulp, op zichzelf te wonen met haar kind, zijn er voor tienermoeders diverse mogelijkheden om hulp en ondersteuning te krijgen. Per tienermoeder moet worden bezien welke problematiek zij heeft en aan de hand daarvan kan worden bekeken welke vorm van zorg nodig is. Voor tienermoeders met ernstige problemen bestaat tienermoederopvang, die valt onder de vrouwenopvang. Minderjarige tienermoeders met opgroei- en opvoedproblemen kunnen worden behandeld in de jeugdzorg en wanneer de problematiek zo ernstig is dat geslotenheid nodig is, kunnen minderjarige tienermoeders in de gesloten jeugdzorg worden opgenomen.

5

Hierover zijn geen cijfers beschikbaar. Er wordt niet per doelgroep bijgehouden hoeveel kinderen uit huis zijn geplaatst in een pleeggezin of instelling.

6

Het is nodig een onderscheid te maken tussen uithuisplaatsingen in het vrijwillige kader en in het kader van een instellingsvoogdij enerzijds, en die in het kader van een ondertoezichtstelling anderzijds. Gaat het om een uithuisplaatsing in het vrijwillige kader of in het kader van een instellingsvoogdij, dan kan de gezagsdrager van het kind op zijn of haar verzoek de uithuisplaatsing beëindigen. Heeft een bureau jeugdzorg het gezag over het kind van een tienermoeder, dan is het streven er altijd op gericht de moeder zo toe te rusten dat deze de zorg voor haar kind zelf kan dragen, en bij het bereiken van de meerderjarige leeftijd het gezag over haar kind over kan nemen van het bureau jeugdzorg. Zo lang die situatie niet is bereikt zullen voogdij en uithuisplaatsing gecontinueerd worden. In het wetsvoorstel voor de wijziging van de kinderbeschermingswetgeving is opgenomen om bij een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing van langer dan 2 jaar expliciet na te gaan of de ouder(s) binnen een voor de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbare

termijn in staat zullen zijn de opvoedingsverantwoordelijkheid weer op zich te nemen. Als dat niet het geval is, dan zou een beëindiging van het gezag overwogen moeten worden.

Als het gaat over tienermoeders die minderjarig zijn, en daarom geen gezag hebben over hun kind, is in deze zaken een ondertoezichtstelling niet aan de orde. Het kind van een minderjarige ouder zal altijd onder gezag worden geplaatst, bij voorkeur van een natuurlijke persoon (bijvoorbeeld familie van de tienermoeder) of van een bureau jeugdzorg.

Als het gaat om het kind van een meerderjarige tienermoeder dat onder toezicht van een bureau jeugdzorg is geplaatst dan zal, net als bij andere ondertoezichtstellingen het geval is, bij een uithuisplaatsing die langer dan twee jaar duurt expliciet worden nagegaan of de moeder binnen een voor de ontwikkeling van het kind aanvaardbare termijn in staat zal zijn de opvoedingsverantwoordelijkheid weer op zich te nemen.

7

Het uitgangspunt bij tienermoeders is dat moeder en kind bij elkaar blijven omdat dit goed is voor de hechting tussen moeder en kind. Het komt echter voor dat moeder dusdanige problemen heeft dat het niet wenselijk is dat moeder en kind bij elkaar blijven omdat dit de veiligheid van het kind in gevaar brengt of het kind kan schaden in de ontwikkeling. Wanneer dit het geval is kan er in het belang van het kind voor gekozen worden om het kind (tijdelijk) niet bij de moeder te laten verblijven.

8

Ik wil eerst de resultaten van het lopende onderzoek naar pleegzorg (zie antwoord op vraag 3) voor tienermoeders en hun kind bekijken. Die verwacht ik in de eerste helft van dit jaar. Daarna zal ik – samen met de Staatssecretaris van VWS – bekijken welke maatregelen nodig zijn. In dat kader zal ook worden bezien of een dergelijke pilot zinvol en mogelijk is.

¹ Besluit van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 21 juli 2009, nr. DMO/SSO-2940194, houdende vaststelling van een subsidieplafond voor subsidies aan landelijke organisaties ten behoeve van hulp aan tienermoeders en -vaders.